

سی تیـــر

روز مقاومت و پیروزی

هم میهن

دکتر مصدق در اردیبهشت ۱۳۳۰ برنامه دولت خود را چنین معرفی نمود :

اجرای قانون ملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور بر طبق قانون طرز اجرای اصول ملی شدن صنعت نفت و تخصیص عواید حاصله از آن به تقویت اقتصادی کشور و موجبات رفاه و آسایش عمومی

اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای ملی و شهرداری ها

دکتر مصدق در همان ماه انحلال شرکت نفت انگلیس و ایران را اعلام و هیأت مدیره موقت شرکت نفت را برای خلع ید از شرکت مذکور تعیین کرد و در مقابل اعتراض انگلیس و آمریکا اعلام نمود که ملی کردن صنایع ، ناشی از حق حاکمیت ملل است و هیچ مقام بین المللی صلاحیت رسیدگی بدان را ندارد . دولت انگلستان در اعتراض ، به دیوان لاهه شکایت برد. دولت مذکور هیأتی را به ریاست جاکسن و دولت آمریکا نیز هیأت دیگری را به ریاست هریمن روانه ایران کردند بدان امید که دکتر مصدق را از ادامه راه بازدارند ، اما ملت ایران به رهبری پیشوای خود به هیچ وجه حاضر به عقب نشینی نشد و با عزم راسخ و یکپارچه آماده مقابله با هر توطئه گردید . در خرداد ۱۳۳۱ مجلس هفدهم افتتاح شد و دکتر مصدق به خاطر اعتراض به فساد و اخلال در بعضی از حوزه های انتخاباتی و تحمیل وکیلان دستوری در آن مراسم حاضر نگشت . مصدق پس از حضور در دیوان لاهه با ارائه اسناد و مدارک بسیار و با دفاع جانانه از منافع و مصالح ملی ایران ، فریاد رسای استقلال طلبی و آزادی خواهی ملت ایران را به گوش جهانیان رسانید . در مدتی که پیشوای ملت ایران در دیوان لاهه به دفاع از ایران مشغول بود ، از سویی عوامل انگلیس و آمریکا جهت برکناری دکتر مصدق برنامه ریزی می کردند و از سوی دیگر حزب توده و دیگر سرسپردگان بیگانه به کارشکنیهای خود بر علیه دولت ملی ادامه می دادند و در این میان احزاب ملی به ویژه حزب ملت ایران و سایر گروههای سیاسی بودند که با حضور و مبارزه توطئه های بیگانه ساخته را خنثی میکردند و همچنان پشتیبانی از پیشوا را هدف اصلی خود قرار داده بودند .

دکتر مصدق دوم تیر ماه ۱۳۳۱ پیروز به ایران بازگشت . استقبال بی نظیر مردم ایران از رهبر خود نشان داد که ایرانیان قدر تلاشهای پیشوای صمیمی خود را می دانند و برای رسیدن به آرمانهای ملی هر مانعی را از سر راه برمی دارند. طبق یک سنت پارلمانی ، پس از انتخابات و افتتاح مجلس جدید نخست وزیر از سمت خود کناره گیری کرد و آنگاه اکثریت نمایندگان مجلس به تجدید نخست وزیری مصدق اظهار تمایل نمودند و فرمان نخست وزیری مجدد دکتر مصدق صادر شد .

دکتر مصدق برای سر و سامان دادن به وضع کشور و بانوجه به موقعیت حساس آن زمان ، تقاضای اختیارات شش ماهه و تصدی پست وزارت جنگ را نمود که با مخالفت شاه روبرو شد . مصدق در بیست و پنجم تیر ماه ۱۳۳۱ از نخست وزیری استعفاء کرد و فرمان نخست وزیری برای قوام صادر شد . قوام با تهدید و طی اعلامیه ای اعلام کرد که « کشتی بان را سیاستی دگر آمد » که خود باعث خشم بیشتر مردم ایران گردید و تظاهرات بر علیه قوام در گوشه و کنار شهرهای کشور برپا شد فرمانداری نظامی برای جلوگیری از اعتراض مردم ، نیروهای خود را با تانک و زره پوش به خیابانها سرازیر کرد ، اما موج اعتراض و تظاهرات مردمی سراسر کشور را فراگرفت ، ملت خواستار زمامداری دوباره مصدق بود . جبهه ملی روز سی تیر را تعطیل همگانی اعلام نمود . در روز سی تیر احزاب ملی وابسته به جبهه ملی از جمله حزب ملت ایران و دانشجویان ، بازاریان ، کارگران ، پیشه وران ، فرهنگیان و دیگر گروههای اجتماعی با برپایی تظاهرات به طرف میدان بهارستان حرکت کردند . نیروهای انتظامی با تیر اندازی بسوی مردم ، بسیاری از آنها را شهید و مجروح کردند . قیام مردم همه شهرها را فراگرفت و نظامیان به مردم می پیوستند. با ادامه تظاهرات و مقاومت دلیرانه مردم قوام مجبور به استعفاء گردید و ملت پیروز شد و مصدق به زمامداری بازگشت ، همزمان خبر رسید که دادگاه لاهه عدم صلاحیت خود را در رسیدگی به اختلاف ایران و انگلیس اعلام کرده است ، دهها هزار نفر از مردم به خیابانها آمدند و ضمن گرامی داشت شهیدان قیام مقدس ملی سی تیر باردیگر به جهانیان اعلام کردند که با اتحاد و همدلی میتوان کمر استعمار و امپریالیست را درهم شکست . در این میان حزب توده که بار ها دولت ملی دکتر مصدق را به دروغگویی و عوام فریبی و ... متهم میکرد ، همسو با دربار و دست نشانندگان انگلستان بازیکر نقش منافقانه ای شد که پایانی جز نکبت و سقوط و ورشکستگی برای آنها نداشت .

ملت ایران ثابت کرد که خواستار استقلال است و دیگر نمی تواند شاهد دست اندازی بیگانگان به منابع ملی ایران باشد و نیز به جهانیان اعلام کرد که هیچ گاه زیر بار دیکتاتوری نمی رود . پایان غم انگیز روز سی تیر آغاز جشن و سرور پیروزی بود و مردم گروه گروه بسوی خانه پیشوا روانه شدند . دکتر مصدق با حضور در بالکن منزل خویش به احساسات آنها که صحنه شورانگیزی ایجاد کرده بود، با تأثر پاسخ داد و خطاب به مردم گفت :

« ... ای مردم من به جرأت می گویم که استقلال ایران از دست رفته بود ولی شما بارشادت خود آنرا نگه داشتید ... ای کاش مرده بودم و ملت ایران را این طور عزادار نمی دیدم ... »

هم میهن

حزب ملت ایران در طول مبارزات ضد استبدادی و ضد استعماری خود نشان داد که پیرو راستین راه پیشوای خود بوده به گونه ای که در این مبارزات آزادیخواهانه و استقلال طلبانه همه نوع محدودیت ، محرومیت و زندان و حتی شهادت دو فرزند دلیر ایران **داریوش و پروانه فروهر** را در کارنامه مبارزات خود ثبت نموده است و هم چنان به مبارزات خود تا پیروزی ادامه خواهد داد .

به باور ما قیام ملی سی تیر به ما آموخت که مبارزات آزادیخواهی می بایست مستقل و بدون دل بستن به بیگانه و دخالتهای آشکار و پنهان آنها تا پیروزی ادامه یابد .

درود به روان تابناک داریوش و پروانه فروهر و تمامی شهیدان راه استقلال و آزادی ایران

برقرار باد سامان مردم سالاری

آزادی زندانیان سیاسی خواست ملت ایران است

دبیر خانه حزب ملت ایران

تهران - سی ام تیر ماه یک هزار و سیصد و هشتادوپنج